

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Bc. T. R.**, bývajúceho v Ž., zastúpeného JUDr. J. R., bývajúcim v Ž., proti žalovanému **K.**, so sídlom v Ž., **o neplatnosť skončenia štátnozamestnaneckého pomeru**, vedenej na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 8 C 182/2006, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 9 Co 251/2009, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Žiline JUDr. Ján Búrik, JUDr. Jana Kotrčová a JUDr. Ladislav Mejstřík **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 9 Co 251/2009.

O d ô v o d n e n i e

Po zrušení rozsudku Krajského súdu v Žiline z 31. januára 2008 sp. zn. 9 Co 330/2007 Najvyšším súdom Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 3 Cdo 107/2008 z 18. júna 2008 a jeho vrátení mu na ďalšie konanie, predložil predseda senátu 9 Co vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s návrhom na vylúčenie sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania tejto veci z dôvodu, že od 30. decembra 2008 je navrhovateľ zamestnancom Krajského súdu v Žiline (vo funkcii „vyšší súdny úradník“ – pozn. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky).

Z obsahu spisu vyplýva, že podľa rozvrhu práce v odvolacom konaní má vec prejednať a rozhodnúť senát 9 Co zložený z predsedu senátu JUDr. Jána Búrika, JUDr. Jany Kotrčovej a JUDr. Ladislava Majstříka. Predseda senátu a rovnako aj členovia tohto senátu vo svojom vyjadrení zhodne uviedli, že navrhovateľ je od 30.12.2008 zamestnaný na Krajskom súde v Žiline, a preto by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nezaujatosti, JUDr. Ladislav Majstřík s dovetkom, že rozhodnutie o vylúčení prenecháva na úvahu súdu.

Sudcovia Krajského súdu v Žiline, JUDr. Oľga Belková, Mgr. Katarína Beniačová, JUDr. Dagmar Cabadajová, JUDr. Mária Dubcová, JUDr. Yveta Dzugasová, Mgr. Kazimíra Hallová, JUDr. Miroslav Jamrich, JUDr. Ivana Nemčeková, JUDr. Amália Paulerová, JUDr. Katarína Potocká, JUDr. Táňa Rapčanová, Mgr. Miroslav Šepták, Mgr. Zuzana Štolcová, JUDr. Gabriela Veselová, JUDr. Erika Čanádyová, JUDr. Jozef Milučký, JUDr. Erika Šobichová, Mgr. Nora Tomková, JUDr. Jana Urbanová, JUDr. Martin Bargel, JUDr. Adriana Gallová, JUDr. Zuzana Jančárová, Juraj Krupa, JUDr. Eva Kyselová, JUDr. Milan Repáň a JUDr. Dana Wänkeová sa vyjadrili tak, že sa cítia byť zaujatí pre osobnú známosť so žalobcom ako zamestnancom tohto súdu. Sudcovia Mgr. František Dulačka, JUDr. Eva Malíková, JUDr. Martina Nemravová, JUDr. František Potocký, JUDr. Vladimír Sučík a JUDr. Mária Urbanová uviedli, že by mohli vzniknúť pochybnosti o ich nezaujatosti vzhľadom k tomu, že žalobca je zamestnancom Krajského súdu v Žiline. Sudca JUDr. Pavol Polka uviedol, že sa necíti zaujatý. JUDr. Róbert Urban neuviedol svoje stanovisko z dôvodu pozastavenia výkonu funkcie sudcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd nadriadený Krajskému súdu v Žiline (§ 16 ods. 1 O.s.p.), posudzoval opodstatnenosť oznámenia sudcov (§ 15 O.s.p.) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí. Vychádzal pritom z § 14 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti. Účelom tohto ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní vecí, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Z hľadiska vylúčenia sudcu je právne významným vzťah sudcu buď k prejednávanej veci (o ktorý ide v prípade konkrétneho záujmu sudcu na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci), alebo k účastníkom konania (ide oň napríklad v prípade priateľského vzťahu sudcu k účastníkovi konania) alebo k zástupcovi účastníka konania.

Ustanovenie § 14 ods. 1 O.s.p. spája vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci nielen so skutočne preukázanou zaujatosťou, ale aj vtedy, ak možno mať čo i len pochybnosť o ich nezaujatosti [viď tiež zásady prijaté judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorých spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („justice must not only be done, it must also be seen to be done“)]. Rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 14 ods. 1 O.s.p. predstavuje výnimku z významnej ústavnej zásady, že nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky). Vzhľadom na to možno vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu – napriek jeho vnútornému úsiliu – zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Samotnú skutočnosť, že sudca má prejsť a rozhodnúť vec, účastníkom ktorej je zamestnanec súdu (vyšší súdny úradník – ako je to aj v prejednávanej veci), nemožno považovať za dôvod, vylučujúci ho bez ďalšieho z prejednávania a rozhodovania veci. Vzťahy sudcov a ostatných zamestnancov súdov sú totiž vo všeobecnosti profesionálne, vecné. Len ak ich vzájomný vzťah prekročí hranice vecnosti a nadobudne znaky blízkeho osobného (napríklad priateľského) vzťahu, stáva sa táto okolnosť dôvodom, ktorý vylučuje sudcu z prejednávania a rozhodovania veci v zmysle § 14 ods. 1 O.s.p.

Integrálnou súčasťou na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Súdna prax už viackrát judikovala, že nestrannosť sudcov v konaní sa prejavuje v dvoch aspektoch. Ide o subjektívne kritérium, založené na osobnom presvedčení jednotlivého sudcu v danej veci a o kritérium objektívne, spočívajúce v uistení sa, či sudca poskytuje dostatočné záruky na vylúčenie akejkoľvek oprávnenej pochybnosti v tomto smere. Z hľadiska subjektívneho musí byť osobná nestrannosť sudcu predpokladaná, až kým sa nepreukáže opak. Naproti tomu, z hľadiska objektívneho musí byť úplne oddelene od osobného správania sa sudcu zistené, že tu existujú skutočnosti, ktoré môžu vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti. V tejto súvislosti sú dôležité dokonca čo i len náznaky takých skutočností a v prípade, že sa tieto u sudcu vyskytnú, existuje oprávnený dôvod na obavu o nestrannosť, pre ktorý by mal byť sudca z konania vylúčený. Vzhľadom k uvedenému nie je možné uspokojiť sa iba so subjektívnym hodnotením sudcu o jeho nestrannosti (t.j. s jeho vyjadrením v tom zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý) ale rozhodujúce je aj hľadisko objektívne, v rámci ktorého sa skúma existencia objektívnych skutočností spochybňujúcich nestrannosť sudcu v očiach strán a verejnosti.

V preskúmvanej veci, pokiaľ ide o subjektívne, ale aj objektívne kritérium nestrannosti, nič nenasvedčuje existencii akejkoľvek pochybnosti o nezaujatosti sudcov senátu 9 Co Krajského súdu v Žiline. Pri skúmaní subjektívneho aspektu zaujatosti sudcov senátu 9 Co

odvolacieho súdu vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyjadrení týchto sudcov, ktorí netvrdili, že by boli vo veci zaujatí, ani že by mali akýkoľvek vzťah (pozitívny alebo negatívny) k žalobcovi, či žalovanému alebo zástupcovi žalobcu. Aj rozhodovanie o subjektívnej otázke zaujatosti sa však musí diať výlučne na základe objektívneho hľadiska. U sudcu sa nezaujatosť predpokladá, pokiaľ nie je predložený opak. Takýto záver vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky a príslušných zákonov upravujúcich status sudcu. Osobnosť a postavenie sudcu musia byť zárukou, že nepripustia, aby vonkajšie vplyvy pôsobili na ich neustrannosť pri rozhodovaní. Opačný záver by bolo možné prijať len vtedy, keby sudca v rámci svojho subjektívneho vyjadrenia tvrdil také skutkové okolnosti, ktoré by objektívne nasvedčovali tomu, že má k veci, či účastníkom alebo k ich zástupcom taký vzťah, ktorý by vzbudzoval dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti. V prejednáwanej veci takéto skutočnosti neboli tvrdené a z ničoho ani nevyplývali.

Vzhľadom na vyššie uvedené nadriadený súd dospel k záveru, že nebol preukázaný žiaden relevantný dôvod, na základe ktorého by mohla byť spochybnená neustrannosť vec prejednávajúceho senátu krajského súdu, ktorému vec pripadla na rozhodovanie podľa rozvrhu práce. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, že vo výroku uznesenia označení sudcovia senátu 9 Co Krajského súdu v Žiline nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

So zreteľom na to, že vec prejednávajú zákonní sudcovia určení rozvrhom práce, nebol dôvod rozhodovať o vylúčení ostaných sudcov Krajského súdu v Žiline z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2009

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: